

S. Lok nsl. arcus, iris, ločec geigenbogen, locen - cna fallstrick, handhabe beim geschirr; serb. nebeski luk, nsl. nebeški lok ali oblok; slok stsl. slākū - avū, slėkū, curvus, nflexus; s l o k a je kitica ali pesemski razstavek.

Šolske stvari.

Zastavice za otroke.

(Dalje.)

21. Kaj nima telesa, pa se vendar vidi?
22. Dve glavi in le dve roki; šest nog in le deset prstov na nogah; štiri noge, kedar hodi. Kaj je to?
23. Poznam ženo, ki ji je naj bolj vroče, kedar je naj bolj mráz, in ki ji je naj bolj mráz, kedar je naj bolj vroče. Kaj je to?
24. Poznam 25 bratov; nobeden ni drugemu kaj podoben, vendar se radi imajo. Med njimi je 20 mutcev, ker le pet jih je, ki za vse govoré. Pervi od teh široko odpira usta; drugi joka kakor otrok; tretji cvili kakor miš; četrta vpije kakor voznik; peti pa poje kakor sova po noči. Kdo so ti?
25. Imam 5 hlapcev; vsak ima svoje opravilo; služijo mi noč in dan, kedar koli jih potrebujem.
26. Kedaj lahko vodo v reščetu nosiš?
27. Koliko fižolov gre v en lonec?
28. Kaj peče in ni vroče?
29. Ktera glava nima nosa?
30. Ktera voda nikjer ne izvira?
31. Kteri petelin pozná vreme, pa vendar nikoli ne poje?
32. V zraku letam, na zemlji ležim, na drevju visim, v roki se potim, na peči pa minem. Kaj je to?
33. Po vodo hodim, nosim pijačo na dom in na polje. Kaj je to?
34. Potuje po vsi deželi, žvižga in terka na okna in vrata in nima roke, ne noge. Kaj je to?
35. Ima 10 prstov, pa nima roke. Kaj je to?
36. Plavam po vodi, pa nisem ne riba, ne žaba. V trebuhu imam na cente kave in sladkorja in drugega blagá. Kaj je to?
37. Jaz sem vedno v ječi zapert, iz ktere nikoli ne smem, in vendar, me imajo učeni in drugi radi. Ugani, kdo sem jaz?
38. Ako sem sama ali spredaj med drugimi, sem vsa uboga; ako pa stojim za vami, vas bogatim. Kdo sem jaz?
39. Kaj bolj ropotá kakor tri raglje?
40. Imam luknjico in delam ljuknjice. Kaj je to?

(Konec prih.)

Dopisi in novice.

Od sv. Križa. Resničen je pregovor: „Dvema gospodoma se ne more služiti“. Ova gospoda, o katerih meni ta pregovor veljá, sta sedaj „slovenski in nemški jezik“. V tukajšnji šoli učimo oba jezika,

in sicer prva potreba je, da se otroci vadijo naj pred svojega maternega jezika, in ta je slovenski, potem še le pride nemščina na versto. Tako je tudi naš sedanji slovensko-nemški „Abecednik za pervence“ vredjen in sicer — kolikor to zadeva — prav dobro. Po tej knjigi mora učitelj svoje učence podučevati v branji, kar je po moji pameti čisto natorno. Nahajajo se pa, žalibože! tukaj v naši srenji (kakor povsod na Slovenskem) taki starši, ki so zoper to podučevanje in mislijo, da otroku ni treba znati slovenski brati in pisati, ter zahtevajo od učitelja, da bi otroke že od začetka, ko začno hoditi v šolo, nemški in sicer samo nemški učil. Kako bi pa taka šola svoj namen dosegla, ako bi učitelj tako podučeval, da bi namreč, namesto vse otroke v enem jeziku učil brati, se le z nekaterimi po nemški vkvarjal, druge pa v nemar puščal? Tako podučevanje bi učitelju veliko truda nalagalo in konec leta bi vendar učenci ne znali niti nemški, niti slovenski brati. Šola, v kateri bi se tako ravnalo, bi bila slaba. — Vsem po volji storiti je nemogoče. Učiteljski stan je res težak in na vse strani priganja učitelja k poterpežljivosti in stanovitnosti. Vadimo se tedaj v teh lepih čednostih, dokler se nam ne odprejo druga vrata, skoz ktera prišedši bomo videli mizo, na kateri so pripravljena darila za naše zasluge. Božja pomoč! —

J. L. Weiss,
učitelj I. razreda.

Iz savinske doline. Za marsikterega začetnega orglavca je težavno, ako pride od klavirja k orglam, ker sta klavir in orgle zelo različna, zato temu in nemu orglavcu „organom“ ali „fisharmonika“ bolje služi, kakar glasovir. Kdor želi imeti dober „organom“ s fisharmoniko, flavto in solcinalom od dobro znanega mojstra Mart. Zeichen-na, ga lahko kupi za 130 gold. Več o tem se zve v pismu pri N. G. v N. (Post Prassberg, Steiermark; poste restante.)

Iz Ljubljane. Perva polovica šolskega leta gre h kraju. Tukajšnje srednje šole so že pred pustnimi dnevi sklenile prvo polovico, druge ljudske šole pa jo bodo konec tega meseca.

— V Komendi sv. Petra na Gorenskem je umrl 6. t. m. v. č. gospod Jože Vovk, rojen v Gradu na Gorenskom 6. marca 1815. Bil je rajski posebno dostojnega in močatega obnašanja v svojem življenji, ki ni resnice rad prikrival, izurjen v farnih opravilih in ljubljenski pastir svojih vernih, kakor se je videlo pri njegovem pogrebu. Bil je tudi dober in ljubi prijatelj šolam in učiteljem; l. 1848. so njega, tačas še kaplana v Begnah na Gorenskem zbrani učitelji pri svojih shodih za vodja volili. Prerano ga je smert zadela na žalost farmanom, prijateljem in spoštovavcem. Bog daj njegovi duši večni mir in pokoj; njegovo ime naj ostane v blagem spominu med nami!

— V Terstu izhaja nov slov. časopis pod imenom: „Pod lipo“, ali zbirka raznih spisov, to je pripovedek, pregovorov i. t. d., odmevna za poduk in tudi za kratek čas slovenskemu ljudstvu, zlasti kmetom, in porabljava doma, v šoli in v čitalnicah. Izdaja J. G. Verdelski po mesečnih snopičih ali razdelkih. Za vsak snopič se plačuje 10 kr. tistemu, ki ga oddaja; sicer more se plačevati tudi

naprej za več mesecev pri izdatelju. Pervi snopič za mesec januar je že na svetlem, in obsega precej prav zanimivega blagá.

„Juri s puško“ je drugi nov list, ki bode v Terstu od 28. t. m. jel izhajati; imel bode humoristično-satirično lice s podobami, in bode hodil na dan vsako zadnjo nedeljo v mesecu. Veljá za pet mesecev (t. j. od febr. do konec jun.) le 25 kr. Vredovel ga bode gospod G. H. Martelanec, kateri tudi nabira naročnike. Oglas pravi: „Častitim naročnikom pa živo na serece polagamo, naj nikar ne opusté zavarovati svojega živénja, ker nobenemu nismo porok, da od smeha ali togote ne peči, ko bode bral „Jurja s pušo“, ki ima železne dušo, in se mu nihče ne smíli!“

— V Št. Pöltenu je ondašnji rajni škof, preč. gospod Mihael Jan. Wagner, postavil društvo v pomoč učiteljskim vdovam in sirotam v svoji škofiji za poglobitnega dediča svojega premoženja, iz kterega je to društvo po sodnijski obravnavi prejelo čistih 62.370 gold. avstr. v. — Bog naj nakloni tudi našim učiteljskim društvom kedaj kterega enakega dobrotnika!

— Vratislavski knezoškof je te dni svojemu duhovstvu dal okrožnico, v kateri pravi: Po vladinem sporočilu smo zeló nevoljni videli, da se duhovstvo učiteljskih oborov vse premalo vdeležuje, in to je toliko bolj žalostno sedaj, ko se živo obravnava razmera cerkve do šole; ravno sedaj je treba, da duhovščina veliko dela in skerbi za šolo.

— Časopis „Pädagogium“ je jenjal izhajati; vrednik Jož. Vogler se bode preselil na Ogersko.

— Dunajski učitelji so prosili, da bi se jim plača zboljšala, in so s taven tudi dostavili, če se jim ta prošnja ne uslíši, da se ne bodo hodili dalje v „pedagogium“ izobrazevati, kajti prazen želodec se ne umiri z nikakoršno „vorlesungo“.

— Dunajski vladini list „Wiener Zeitung“ je 10. t. m. prinesel začasno novo postavo o šolskem nadzorništvu, ki bode veljala tudi za **Kranjsko od 1. marca t. l.** Drugo več o njej.

Učiteljsko društvo na Kranjskem.

K učiteljskemu društvu so pristopili gg.: Jožef Pavčič, učitelj v Velikih Laščah; Leopold Božič, učitelj v Planini; Franc Govekar, učitelj na Igu poleg Ljubljane; Nikolaj Stanonik, učitelj v Starem tergu pri Poljanah; Janez Borštnik, učitelj v Smarjji; Franc Zorè, učitelj v Spodnjem Tuhinju; Janez Uršič, učitelj v Zgoranjem Tuhinju; Valentin Telban, učitelj pri sv. Križu pri Kostanjevici.

Odgovorni vrednik:
Andrej Praprotnik.

Tiskar in založnik:
Jož. Rudolf Milic.